

Հարցարան 5

1. Ուրախ կլանչոցով շունը նետվեց դեպի կաճան: Մի պահ ես էլ ուրախացա ու վազեցի: Խաշամը խշխշում էր խլացնելու չափ ուժգին ու չոր: Այդ խշխշոցն էր, երբ վազում էի. իմ ականջներում միայն այդ խշխշոցն էր: Խաշամը հասնում էր ծնկներին: Երբ կանգ էի առնում, լուռ լուռությամբ էր. այդ լուռության ու լույսի մեջ հազիվ լսելի սվսվալով օրորվում էին թափվող տերևները: Սև մոշահավը կչկչոցով թռավ իմ ոտքերի տակից, և դարձյալ խոր լուռություն էր: Ինձ թվում էր, թե ես լսում եմ անտառի խաղաղ ջնջառուությունը:

2. Ես հետևալեցի: Իմ հորեղբայրը ծնկել էր աղբյուրի մոտ և ինչոր բան էր անում: Մի քիչ էլ խորանալով անտառի մեջ՝ ես դարձյալ հետևալեցի: Ինձ թվաց, թե հորեղբայրն արդեն գնացել է, բայց չէր գնացել, դեռ կոացած էր աղբյուրի վրա և դժվար էր նկատվում, քանի որ հողագույն էին և ծանապարհը, և նրա հագուստը: Ես սստեցի ծառի հետևը և, որպեսզի ինքս ինձ խաբեմ, թե որևէ բան եմ անում, բացեցի սխրագործությունների մասին գիրքը:

3. Գիրքը, սակայն, ես չէի կարդում, գրքի վրա կոացած՝ ես սպասում էի, թե իմ հորեղբայրը երբ է հեռանալու վերադարձի ճանապարհից: Նա հիմա սստել էր աղբյուրի մոտ, ծխում էր և, ինչպես ինձ էր թվում, նայում էր անտառի մեջ ինձ: «Օրինակ՝ ինչո՞ւ ես էդպես պարապ սստել,- մտածեցի ես,- խոզ գտնելը ձեր գործն է, գիրք կարդալը՝ իմ. ես ահա կարդում եմ իմ գիրքը, իսկ դուք պարապ սստել եք»: Եվ որպեսզի ինքս ինձ ավելի խաբեմ, ես ականջներս փակեցի մատներով ու նայեցի միայն գրքին: Իբր թե կարդում եմ, իբր թե միայն կարդում եմ:

4. Հեռավոր թույլ խշխշոց էր լսվում: Ես հայացքս գրքից բարձրացրի և ականջներս բացեցի, խշխշոցը շատ ուժեղ էր և շատ մոտիկ: Բայց ես չհասցրի վախենալ, որովհետև նույն պահին էլ տեսա մեր շանը: Նա թափով կպավ ինձ, ցատկեց, նորից ցատկեց, վնգստաց ու կանչեց դեպի Պարզ բացատ: Որպեսզի նա նորից չկլանչի ու խշխշացնի, ես իմ հացի կեսը տվեցի նրան:

3. Մաթևոսյան, «Հացը»

Ամբողջ տեքստին վերաբերող առաջադրանքներ

1. Ո՞ր եղանակի բայաների միջոցով է պատմվում դեպքը:

սահմանական

հրամայական

ըղծական

ենթադրական

հարկադրական

2. Հետաքրքրական մի բան պատմիր որևէ կենդանու մասին:

3. Հակիրճ գրիր կարծիքդ քո կարողացած գրքերից մեկի մասին:

Ամբողջ տեքստին վերաբերող առաջադրանքներ

1. Ո՞ր եղանակի բայածների միջոցով է պատմվում դեպքը:

- սահմանական
- հրամայական
- ըղծական
- ենթադրական
- հարկադրական

2. Հետաքրքրական մի բան պատմիր որն է կենդանու մասին:

3. Հակիրճ գրիր կարծիքդ քո կարդացած գրքերից մեկի մասին:

8. Ձևաբանորեն վերլուծիր կապույտ գրված գոյականները:

- ա)
- բ)
- գ)
- դ)

9. Ձևաբանորեն վերլուծիր կապույտ գրված բայերը:

- ա)
- բ)
- գ)
- դ)

10. Վերլուծիր հետևյալ դերբայները:

- ա) սվսվալով
- բ) թափվող

11. Յուրաքանչյուրի դիմաց հատվածից մեկական օրինակ դուրս գրիր:

- ա) համադասական շաղկապ
- բ) ստորադասական շաղկապ

12. Հատվածից դո՛ւրս գրիր որոշիչ-որոշյալի երկու կապակցություն:

- ա)
- բ)

13. Սև մոշահավը կշկչոցով թռավ իմ ոտքերի տակից, և դարձյալ խոր լուռություն էր նախադասության մեջ և-ից առաջ ինչո՞ւ է ստորակետ դրվել:

.....
.....

14. Հոգևակիի ձևերից ո՞րն է սխալ:

☐ գառներ	☐ եզներ	☐ բեռներ
☐ ծառներ	☐ հարսներ	☐ նռներ

Երկրորդ պարբերությանը վերաբերող առաջադրանքներ

Ես հետ նայեցի: Իմ հորեղբայրը ծնկել էր աղբյուրի մոտ և ինչ-որ բան էր անում: Մի քիչ էլ խորանալով անտառի մեջ՝ ես դարձյալ հետ նայեցի: Ինձ թվաց, թե հորեղբայրն արդեն գնացել է, բայց չէր գնացել, դեռ կռացած էր աղբյուրի վրա և դժվար էր նկատվում, քանի որ հողագույն էին և՛ ճանապարհը, և՛ նրա հագուստը: Ես նստեցի ծառի հետևը և, որպեսզի ինքս ինձ խաբեմ, թե որևէ բան եմ անում, բացեցի սխրագործությունների մասին գիրքը:

15. *Լրացր՛ւ համապատասխան տառերը՝ բ կամ փ: Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում է բաց թողնված տեղում բ գրվում:*

- աղ...յուր, նր...ություն, համ...ուրել, ճամ...որդություն
- խա....եություն, սր...ագրիչ, դար...նոց, համ...երություն
- ճող...յուն, ի...րև, Սերո...յան, եր....ներանգ
- եղ...այր, ա...խագ, եր...եք, եր...նավառ

16. *Եթե տողադարձ արվի այսպես՝ հոր-եղբայր, ձիշտ կլինի:*

- այո ոչ

17. *Սխրագործություն բառի տողադարձի տրված դեպքերից ո՞րն է սխալ:*

- սխրա-գործություն սխրագործու-թյուն
- սխրագործութ-յուն սխրագործ-ություն

18. *Ծնկել և չոքել բայերի առաջին բաղադրիչներով բա՛ռ կազմիր:*

.....

19. *Ծնկել և չոքել հոմանիշները լրացրո՛ւ համապատասխան տողում:*

- ա) գրական-գրքային
- բ) ժողովրդական-խոսակցական

20. Բառերի ո՞ր զույգը բաղկացած չէ հոմանիշներից:

☐ ճանապարհ – ուղի	☐ նկատել – նշմարել
☐ նստել – բազմել	☐ խորանալ – խտտորվել
☐ նայել – դիտել	☐ դարձյալ – կրկին

21. Տրված բառերից ո՞րը գույն չի նշանակում:

☐ մանուշակագույն	☐ նրբագույն
☐ երկնագույն	☐ մոխրագույն

22. Այս հատվածից դո՛ւրս գրիր հոմանիշ անորոշ դերանունները (դրանք նույն բառի հետ են կապակցվել):

.....

23. Ո՞ր խոսքի մասին են պատկանում կապույտ գրված բառերը:

.....

24. Տրված շաղկապներից որո՞նք են ստորադասական:

☐ և	☐ բայց
☐ քե	☐ քանի որ
☐ և..., և	☐ որպեսզի

25. Քանի որ շաղկապով կապակցված երկրորդական նախադասությունն ինչ իմաստ է արտահայտում:

☐ պայման	☐ նպատակ
☐ պատճառ	☐ ժամանակ

26. Որպեսզի շաղկապով կապակցված երկրորդական նախադասությունն ինչ իմաստ է արտահայտում:

☐ պայման	☐ նպատակ
☐ պատճառ	☐ հիմունք

Երրորդ պարբերությանը վերաբերող առաջադրանքներ

1) Գիրքը, սակայն, ես չէի կարդում, գրքի վրա կոտցած՝ ես սպասում էի, թե իմ **հորեղբայրը** երբ է հեռանալու վերադարձի **ճանապարհից**: 2) Նա հիմա նստել էր **աղբյուրի մոտ**, ծխում էր և, ինչպես ինձ էր թվում, նայում էր անտառի մեջ ինձ: 3) «Օրինակ՝ ինչո՞ւ ես էդպես պարապ նստել,- մտածեցի ես,- խոզ գտնելը ձեր գործն է, գիրք կարդալը՝ իմ. ես ահա կարդում եմ իմ գիրքը, իսկ դուք պարապ նստել եք»: 4) Եվ որպեսզի ինքս ինձ ավելի խաբեմ, ես **սկանջներս** փակեցի **մատներով** ու նայեցի միայն **գրքին**: 5) Իբր թե կարդում եմ, իբր թե միայն կարդում եմ:

27. Կապույտ գրված գոյականները լրացրո՛ւ համապատասխան հոլովների դիմաց (մեկ հոլովի տողը դատարկ է մնալու):

Ուղղական

Սեռական

Տրական

Հայցական

Բացահական

Գործիական

Ներգոյական

28. Գրիր անձնական դերանունների ուղիղ և թեքված (հոլովված) եզակի և հոգնակի այն ձևերը, որոնք հանդիպում են այս հատվածում:

ա) 1-ին դեմք

բ) 2-րդ դեմք

գ) 3-րդ դեմք

29. Ո՞ր երրորդ նախադասության մեջ ստորոգյալի զեղչում կա:

.....

30. Ո՞ր **Նախադասություններում** ենթակայի գեղջում կա:

- 1-ին 4-րդ 3-րդ 5-րդ

31. **Առաջին Նախադասության մեջ բաղադրիչ Նախադասությունների** ինչպիսի՞ն կապակցում կա:

ա)

բ)

32. **Առաջին Նախադասության մեջ գործածված սակայն-ը** ինչ է:

ներհակական համադասական շաղկապ

միջանկյալ բառ

33. **Երրորդ Նախադասության մեջ ինչո՞ւ են չակերտներ գործածվել:**

.....

34. **Երրորդ Նախադասության մեջ գործածված համադասական շաղկապն** ինչ իմաստ է հաղորդում **Նախադասությանը:**

միավորիչ

ներհակական

տրոհական

մեկնական

35. **Չորրորդ Նախադասությունը քանի՞ բաղադրիչից է կազմված:**

.....

36. **Ճիշտ է, երբ կարդալ բայի ր-ն ու են արտասանում:**

այո

ոչ

37. **Էդպես բառը ո՞ր բառապաշարին է պատկանում:**

գրական-գրքային

խոսակցական

Չորրորդ պարբերությանը վերաբերող առաջադրանքներ

Հեռավոր թույլ խշխշոց էր լսվում: Ես հայացքս գրքից բարձրացրի և ականջներս բացեցի, խշխշոցը շատ ուժեղ էր և շատ մոտիկ: Բայց ես չհասցրի վախենալ, որովհետև **նույն պահին** էլ տեսա մեր շանը: Ես **թափով** կպավ ինձ, ցատկեց, **նորից** ցատկեց, վնգստաց ու կանչեց **դեպի Պարզ բացատ**: Որպեսզի նա նորից չկլանչի ու խշխշացնի, ես իմ հացի կեսը տվեցի նրան:

38. Ո՞ր դեպքում է բաց թողնված տեղում ց գրվում:

նայվա...ք

նստվա...ք

լվա...ք

խզվա...ք

39. Ո՞ր շարքի բոլոր հատուկ անուններում է միայն առաջին բաղադրիչը մեծատառ գրվում.

Տրդատ (Ե/ե)րրորդ, (Խ/խ)աղաղ (Օ/օ)վկիանոս, Սյունյաց (Ա/ա)շխարհ

Հայաստանի (Հ/հ)անրապետություն, (Հ/հ)ին (Ա/ա)շխարհ, Արշակ (Բ/բ)

Հայկական (Լ/լ)եռնաշխարհ, Տիգրան (Մ/մ)եծ, Գևորգյան (Ճ/ճ)եննարան

Լոռու (Մ/մ)արզ, Հայկական (Բ/բ)արձրավանդակ, Պարզ (Լ/լ)իճ

40. Տրված բառերից ո՞րը **-եղ** վերջածանց ունի:

անմեղ

համեղ

հրաշագեղ

վարատեղ

41. Խշխշոց և խշխշացնել բառերի հիմքում **ինչ** բառ է ընկել:

գոյական

ձայնարկություն

մակբայ

վերաբերական

42. Հատվածում գտիր և դո՛ւրս գրիր հոմանիշ բայերի մեկ զույգ:

.....

43. Յուրաքանչյուր բայածանցի դիմաց մեկական բա՛յ դուրս գրիր հատվածից:

ա) եմ

բ) ց

գ) չ

դ) ացն

ե) ցն

44. Լրացրո՛ւ՝ ընտրելով կապույտ գրվածներից:

ա) տեղի պարագա

բ) ժամանակի պարագա

գ) ձևի պարագա

դ) չափ ու քանակի պարագա

45. Որտե՞ղ ուղիղ խնդիր չկա:

Ես հայացքս գրքից բարձրացրի:

Նույն պահին էլ տեսա մեր շանը:

Նա թափով կպավ ինձ:

Ես իմ հացի կեսը տվեցի նրան:

46. Նախադասությանը ֆինչ իմաստ է հաղորդում որովհետև շաղկապը:

պայման

նպատակ

պատճառ

հիմունք

47. Ո՞ր ձևն է ձիշտ:

վերցրի

վերցրեցի

48. Ո՞ր ձևն է ճիշտ:

կպնել

կպչել